

NCD-1601250103020301 Seat No. _____

M. Phil. (Economics) (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2017

Major Issues of Agriculture & Rural Development
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ રાષ્ટ્રીય કૃષિનીતિની લાક્ષણિકતાઓ, હેતુઓ અને અસરોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૧ સંપોષિત કૃષિ વિકાસનો ખ્યાલ આપીને તેનો દૃષ્ટિકોણ તથા સમસ્યાઓ વિગતવાર સમજાવો. ૧૪

૨ સિંચાઈની સમસ્યા જણાવીને ભારતીય કૃષિક્ષેત્રમાં વર્તમાન સિંચાઈ વ્યવસ્થાનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૨ સૌરાષ્ટ્રનાં સંદર્ભમાં પાણીની સમસ્યા જણાવીને તેના સંરક્ષણનાં પગલાંની વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ ગ્રામીણ વિકાસનીતિનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૩ ભારતમાં પંચવર્ષીય યોજનાકાળ દરમિયાન ગ્રામીણ વિકાસમાં ભાગીદારીનો અભિગમ તથા આર્થિક-સામાજિક અસરોની ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ કૃષિ આયાત-નિકાસનો અર્થ આપીને ભારતમાં વૈશ્વિકીકરણ પછી કૃષિ આયાત-નિકાસની ભૂમિકા વિગતવાર ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૪ કૃષિ નિકાસ અને કૃષિ ઉદ્યોગોની વિવિધ યોજનાઓ વિગતવાર સમજાવો. ૧૪

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) કૃષિ કાર્યક્ષમતા અને ઉત્પાદકતા

(૨) વરસાદી પાણીના સંગ્રહની વિવિધ યોજનાઓ

(૩) ભારતની અનાજનીતિ (અન્નનીતિ)

(૪) WTO અને ભારતીય કૃષિ.

ENGLISH VERSION

Instruction: All questions are compulsory.

- 1 Explain the characteristics, objectives and implications of National Agriculture policy. 14

OR

- 1 Explain the sustainable concept of Agriculture sector and give perceptions and problems of Agriculture sector in India. 14

- 2 Explain the problems of irrigation and evaluate of present irrigation scenario in India. 14

OR

- 2 Explain water problems in Saurashtra and efforts of water conservation in Saurashtra region. 14

- 3 Explain the critical Evolution of Rural Development policy in details. 14

OR

- 3 Explain the participatory approach of rural development in five years plan and discuss its socio-economic implications. 14

- 4 Give the meaning of Agri. Export-Import Explain the role of Agri. Export-Import in India after Globalization. 14

OR

- 4 Explain the various schemes for farm exports and agro industries in details. 14

- 5 Write any two out of four. 14
(1) Agri. efficiency and productivity
(2) Different schemes of Rainy water harvesting.
(3) Food policy of India.
(4) WTO and Indian Agriculture.